

Teoretické koncepty pro průvodce

interreg   FOND MALÝCH PROJEKTŮ

Osobní význam

- ☐ Informace dává návštěvníkům smysl
 - ☐ rezonuje s jejich poznáním (např. používáním analogii či metafor), od jednotlivosti vede k celkovému obrazu,
 - ☐ má pro ně význam (odhaluje hlubší souvislosti, provokuje k přemýšlení),
 - ☐ rozumí sdělení (bez cizích slov),
 - ☐ je v souladu s mentálním rámcem účastníka

Každá interpretace, která nevztahuje vnímané k jednotlivci, jeho osobnosti nebo životní zkušenosti, bude jalová. Freeman Tilden, 1957

Osobní význam - rámce

Rámce zásadně ovlivňují náš způsob interpretace informací a jednání.

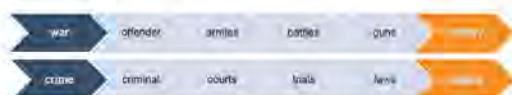

Figure 4. Mental frames (Visualisation of an example brought up by Lakoff 2008)

Osobní význam - rámce

Příklad různého rámování: téma VODA

1. nedostatek => malé množství sladké vody na Zemi => těžký život bez vody (bída) => šetření vodou
2. důležitost vody v přírodě => změna režimu člověkem => odpovědnost => šetrné hospodaření s vodou
3. přírodní zdroj => hodnota / majetek => boj o vodu => ochrana zdroje

Osobní význam - rámce

Příklad různého rámování: téma KŮROVEC

1. kalamita => přírodní pohroma => ztráta kontroly => hospodářské škody => nasazení lidských zdrojů => vypořádání
2. boj => nepřátelenské strany => zbraně => eliminace nepřátel => vítězství x prohra
3. přírodní proces => porozumění zákonitostem => přizpůsobení činnosti člověka zákonům přírody
4. kůrovcová nákaza => pacient => lékař => proces léčby => uzdravení => prevence choroby

Osobní význam - rámce

Cvičení – domyslete asociace spojené s termíny:

1. globální oteplování =>
2. změna klimatu =>
3. klimatická krize =>
4. klimatická nouze =>
5. Klimatický rozvrat =>

Osobní význam - rámce

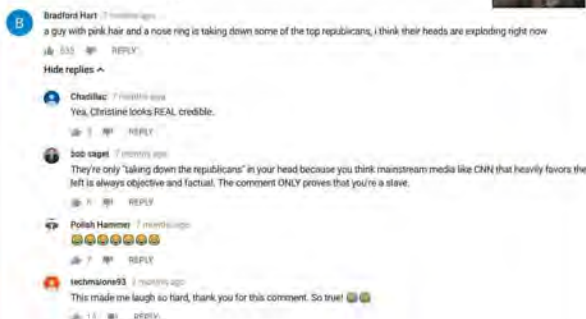
- Koncept pochází ze semantické lingvistiky ze 70. let minulého století
- "The frame idea is this. There are certain schemata or frameworks of concepts or terms which link together as a system, which impose structure or coherence on some element of human experience..." (Fillmore 1975:123).
- The frame is kind of script that brings with a word, story or a metaphor all we know factually and procedurally about the word or situation. This may include how we feel about it, and in this way frames can activate values.

Osobní význam - rámce

Neuroscience tells us that each of the concepts we have—the long-term concepts that structure how we think—is instantiated in the synapses of our brains. Concepts are not things that can be changed just by someone telling us a fact. We may be presented with facts, but for us to make sense of them, they have to fit what is already in the synapses of the brain. Otherwise facts go in and then they go right back out. They are not heard, or they are not accepted as facts, or they mystify us: Why would anyone have said that? Then we label the fact as irrational, crazy, or stupid. That's what happens when progressives just "confront conservatives with the facts." It has little or no effect, unless the conservatives have a frame that makes sense of the facts.

Lakoff, G. (2004) Don't think of an elephant. White River Junction (VT): Chelsea Green Publishing.

Osobní význam - rámce

Bradford Hart · 7 months ago
a guy with pink hair and a nose ring is taking down some of the top republicans, i think their heads are exploding right now

Hide replies

Chadillac · 7 months ago
Yes, Christine looks REAL, credible.

Bob saget · 7 months ago
They're only "taking down the republicans" in your head because you think mainstream media like CNN that heavily favors the left is always objective and factual. The comment ONLY proves that you're a slave.

Pylish Hammer · 7 months ago
👍👍👍👍👍👍

technician93 · 7 months ago
This made me laugh so hard, thank you for this comment. So true! 🤔

Osobní význam - rámce

STOP
IMIGRANTŮM A DRAHOŠOVI
TATO ZEMĚ JE NAŠE!
VOLTE ZEMANA!

Osobní význam - rámce

Co dělají rámce

Rámce:

- Kódují smysluplné příběhy do slov či krátkých sdělení
- Rychle orientují, ale také vytváří iluzorní představy
- Spouští hodnoty, ale také je mohou potlačovat

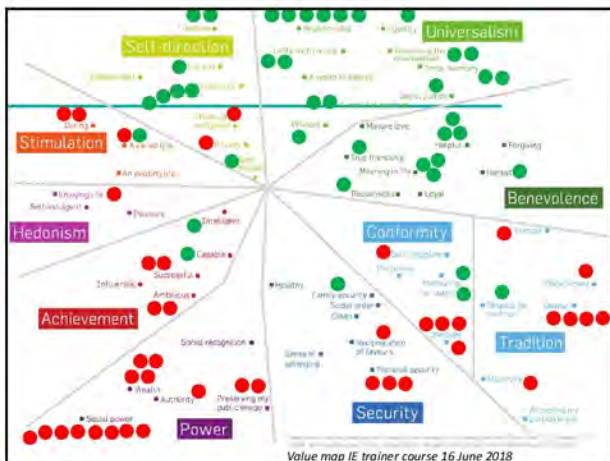
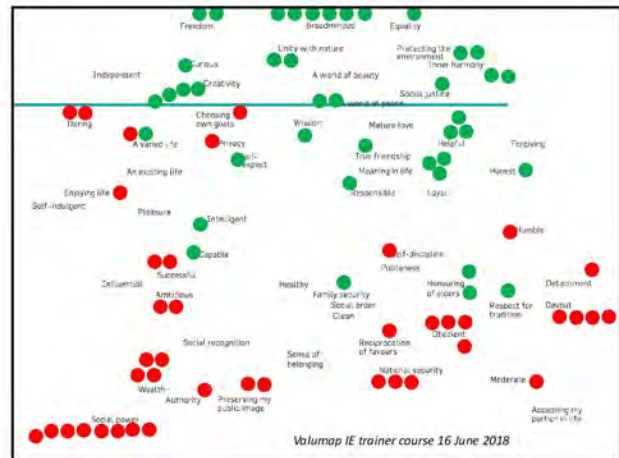
Rámce se mění v čase, v závislosti na kultuře a sociálním postavení.

Co dělají hodnoty

Hodnoty:

- motivují
- ovlivňují vnímání
- přechází do činů

Osobní hodnoty jsou uspořádány do žebříčku a není lehké je změnit.

Kruh hodnot

- Protikladné hodnoty se potlačují
- Sousední hodnoty se stimulují

Schwartz (1992)

Modely chování

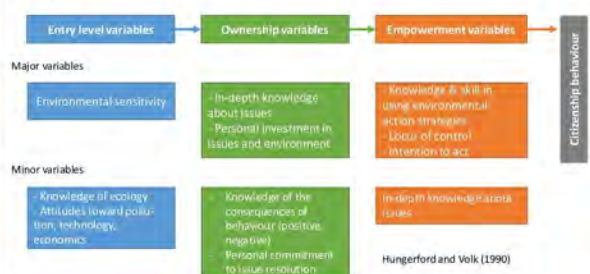
Knowledge - Attitude - Behaviour theory (K-A-B)

model odpovědného environmentálního chování (Hungerford, Volk, 1990)

Values – Beliefs – Norms (Stern 2000) aj. (Marcinowski 2005)

Modely chování

model odpovědného environmentálního chování (Hungerford, Volk, 1990)

Co ovlivňuje naše chování

Fietkau & Kessel (1981)

Literatura

- Beck, L., Cable, T. (2002) Interpretation for the 21st Century. Champaign IL: Sagamore Publishing
- Brochu, L. (2003) Interpretative Planning: The S-M Model for Successful Planning Projects. Fort Collins: National Association for Interpretation
- Cowan, N. (2001) The magical number 4 in short-term memory: A reconsideration of mental storage capacity. *Behavioral and Brain Sciences* 24: 87-185
- Fietkau, H. and Kessel, H. (1981) Umweltlernen. Königstein: Hain
- Ham, S. (1992) Environmental Interpretation. Golden CO: North American Press
- Ham, S. (2013) Interpretation – Making a Difference on Purpose. Golden CO: Fulcrum Publishing
- Lakoff, G. (2004) Don't think of an elephant. White River Junction (VT): Chelsea Green Publishing.
- Lewis, W. (1980) Interpreting for Park Visitors. Philadelphia: Eastern Acorn Press
- Miller, G. (1956) The magical number seven, plus or minus two: Some limits on our capacity for processing information. *Psychological Review* 63(2):81-97.
- Schwartz, S. H. (1992) Universals in the content and structure of values: theory and empirical tests in 20 countries. In *Advances in Experimental Social Psychology* (Vol. 25), ed. by Zanna, M. New York: Academic Press: 1-65

Interreg
Slovensko - Česko

Spolufinancovaný
Európskou úniou

FOND MALÝCH
PROJEKTOV

ER BBK
FOND NA ROZVOJ OBČANSKÝCH KAPALIT

Výhradní zodpovědnost za obsah publikace nesou autoři a nedá se stotožnit s oficiálním stanoviskem Evropské unie